

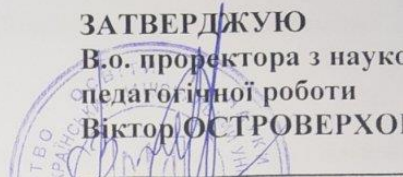
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЧОРТКІВСЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ПІДПРИЄМНИЦТВА І БІЗНЕСУ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ЧННІПБ ЗУНУ

Надія КУЛЬЧИЦЬКА

28 08 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. проректора з науково-педагогічної роботи
Віктор ОСТРОВЕРХОВ

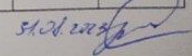

31 08 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни
«Бухгалтерський облік в управлінні підприємством»
ступінь вищої освіти – магістр
галузь знань – 07 «Управління та адміністрування»
спеціальність – 071 «Облік і оподаткування»
освітньо-професійна програма – «Облік і оподаткування»

кафедра фундаментальних та спеціальних дисциплін

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (семін.) (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Залік (сем.)	Екз. (сем.)
Денна	1	1	30	15	5	4	96	150	-	1

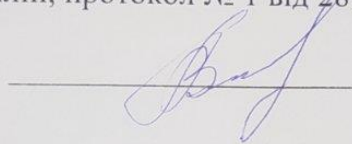
Чортків – ЗУНУ
2023

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки магістра галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування», затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 10 від 23.06.2023 р.).

Робочу програму склав к.е.н., доцент Довбуш Андрій Васильович.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фундаментальних та спеціальних дисциплін, протокол № 1 від 28.08.2022 р.

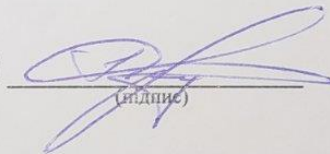
Завідувач кафедри

Людмила ДЕРМАНСЬКА

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності «Облік і оподаткування», протокол № 1 від 30.08.2023р.

Керівник групи
забезпечення спеціальності

(підпис)

Руслан БРУХАНСЬКИЙ
(ПІБ)

**СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ»**

1. Опис дисципліни «Бухгалтерський облік в управлінні підприємством»

Дисципліна «Бухгалтерський облік в управлінні підприємством»	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 5	галузь знань – 07 «Управління та адміністрування»	Статус дисципліни нормативна дисципліна Мова навчання українська
Кількість залікових модулів – 4	спеціальність – 071 «Облік і оподаткування»	Рік підготовки – 1. Семестр – 1.
Кількість змістових модулів – 1	Освітньо-професійна програма – «Облік і оподаткування»	Лекції – 30 год. Практичні заняття – 15 год.
Загальна кількість годин – 150	Ступінь вищої освіти – магістр	Самостійна робота – 100 год., в тому числі тренінг – 4 год. Індивідуальна робота – 5 год.
Тижневих годин – 10 год., з них аудиторних – 3 год.		Вид підсумкового контролю – іспит

2. Мета і завдання дисципліни «Бухгалтерський облік в управлінні підприємством»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Метою дисципліни «Бухгалтерський облік в управлінні підприємством» є формування системи знань з підготовки облікової інформації як основи для прийняття обґрунтованих управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством.

Предметом дисципліни є сукупність теоретичних та практичних аспектів формування облікової інформації для управління економічним об'єктом.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Завданням дисципліни є вивчення концептуальних засад використання бухгалтерського обліку як інформаційного джерела для управління підприємством; набуття вмінь побудови та трансформації бухгалтерського обліку в системі управління підприємством.

Завдання проведення лекцій полягає у:

- засвоєнні студентами теоретичних засад управління з урахуванням змін у внутрішньому та зовнішньому середовищах підприємства;
- викладенні студентам згідно з програмою та робочим планом основних засад формування ефективної облікової системи як основи управління підприємством;
- необхідність формування у студентів цілісної системи теоретичних та практичних знань з курсу «Бухгалтерський облік в управлінні підприємством».

Завдання проведення практичних занять полягає у вмінні студентом:

- класифікувати облікову інформацію, будувати систему бухгалтерського обліку для потреб управління;
- раціонально організувати формування облікової інформації за стадіями облікового процесу, управляти та контролювати якість бухгалтерського обліку на підприємстві;
- формувати та давати оцінку облікової політики з метою оптимального ціноутворення;
- правильно давати оцінку очікуваних витрат для прогнозування та прийняття управлінських рішень;
- організовувати інструментарій та збалансовану систему показників у формуванні обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством;
- визначати інформаційні потреби користувачів облікової інформації, консультувати управлінський персонал щодо облікової інформації та джерел її походження;
- здійснювати підготовку до складання внутрішньої звітності, розробляти форми та складати необхідну в управлінні підприємством бухгалтерську звітність;
- давати аналітичну оцінку фінансового стану й результатів діяльності з використанням її в управлінні підприємством.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни

Здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу.

Здатність формувати фінансову звітність за міжнародними стандартами, коректно інтерпретувати, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень.

Здатність застосовувати методи і методики аналітичного забезпечення сучасних систем менеджменту з урахуванням стратегії розвитку підприємства в умовах невизначеності, ризику та/або асиметричності інформації.

Здатність формулювати завдання, удосконалювати методики та впроваджувати сучасні методи фінансового та управлінського обліку, аналізу, аудиту і оподаткування у відповідності зі стратегічними цілями підприємства.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни:

Передумовами вивчення дисципліни є володіння належним рівнем знань з економічної теорії, бухгалтерського обліку, контролю, оподаткування, аналізу.

2.5. Програмні результати навчання

Володіти інноваційними технологіями, обґрунтовувати вибір та пояснювати застосовування нової методики підготовки і надання облікової інформації для потреб управління суб'єктом господарювання.

Визначати інформаційні потреби користувачів облікової інформації в управлінні підприємством, надавати консультації управлінському персоналу суб'єкта господарювання щодо облікової інформації.

Розробляти внутрішньофірмові стандарти і форми управлінської та іншої звітності суб'єктів господарювання.

Формувати фінансову звітність за національними та міжнародними стандартами для суб'єктів господарювання на корпоративному рівні, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття управлінських рішень.

Збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень.

Готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

3. Програма навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік в управлінні підприємством»

Змістовий модуль 1. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством.

Тема 1. Сутність і місце облікової інформації в управлінні підприємством.

Суть облікової інформації, її призначення та види. Користувачі облікової інформації та їх інформаційні потреби. Вимоги, яким має відповідати інформаційна система в обліку і звітності. Суттєвість інформації. Релевантність інформації.

Література: 2; 5; 6; 7; 11; 12; 15; 20; 21; 22; 24; 25; 26; 34; 36.

Тема 2. Бухгалтерський облік в інформаційній системі управління підприємством.

Сутнісна характеристика терміну «бухгалтерський облік». Бухгалтерський облік як інформаційна система управління підприємством. Концептуальні основи методології побудови бухгалтерського обліку. Принципи побудови бухгалтерського обліку в управлінні. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві.

Література: 2; 3; 5; 6; 11; 12; 15; 19; 22; 26; 33; 34.

Тема 3. Принципи, методика і техніка підготовки управлінської бухгалтерської звітності.

Види бухгалтерської звітності. Принципи управлінської бухгалтерської звітності. Види та форми внутрішньої звітності відповідно до інформаційних потреб користувачів облікової інформації в управлінні підприємством. Методика формування показників і техніка складання звітності для управління підприємством.

Література: 5; 6; 7; 8; 11; 17; 21; 22; 23; 24; 28.

Тема 4. Оцінювання очікуваних витрат для прогнозування та прийняття управлінських рішень.

Системи, варіанти та загальна побудова обліку витрат. Бюджет як інструмент оцінки очікуваних витрат в системі управління підприємством. Напрями та види бюджетного планування. Методика складання бюджетів для прогнозування витрат. Організація контролю за виконанням бюджетів з метою управління витратами, доходами і результатами підприємства.

Література: 3; 5; 6; 8; 11; 12; 14; 17; 23; 24; 28; 30.

Тема 5. Облікова політика в ціноутворенні.

Релевантність інформації і процес прийняття управлінських рішень. Особливості ціноутворення на підставі даних про витрати, обсяг виробництва. Вплив законодавства на ціноутворення. Характеристика основних положень облікової політики в ціноутворенні. Вплив на порядок ціноутворення положень облікової політики щодо витрат, доходів та фінансових результатів.

Література: 5; 6; 11; 13; 14; 28; 30; 32; 37.

Тема 6. Бухгалтерський облік в управлінні вартістю підприємства.

Сутність вартості підприємства. Методи оцінки вартості підприємства. Бухгалтерський облік у процесах формування та управління вартістю

підприємства. Історична оцінка у процесах формування вартості підприємства. Справедлива вартість у бухгалтерському забезпеченні системи управління. Асиметрія облікової інформації в показниках вартості підприємства та методи її зниження.

Література: 4; 5; 6; 11; 19; 37.

Тема 7. Збалансована система показників у формуванні обліковоаналітичного забезпечення управління підприємством.

Сутність збалансованої системи показників. Порядок формування на підприємстві системи показників для оцінки діяльності підприємства. Розробка стратегічних карт як інструменту ефективного управління підприємством. Оцінка функціонування необоротних (основного капіталу) та оборотних активів (оборотного капіталу). Оцінка виробничого процесу та збутової діяльності.

Література: 5; 6; 10; 11; 14; 32.

Тема 8. Інструментарій бухгалтерського обліку та звітності в управлінні підприємством.

Фінансова звітність як елемент формування інформаційного середовища для управління підприємством. Інтегрована модель звітності підприємств. Методика розрахунку основних економічних показників фінансового стану та результатів діяльності підприємства за даними бухгалтерського обліку та звітності.

Література: 5; 6; 8; 11; 12; 15; 16; 19; 23; 26; 28; 30; 31; 37.

Тема 9. Бухгалтерський облік для прийняття соціальних та екологічних рішень.

Еволюція бухгалтерського обліку в контексті розвитку соціальних відносин та напрями соціальної й екологічної політики підприємства. Особливості обліку соціальних витрат. Облік екологічних платежів та особливості оподаткування в умовах прийняття екологічних рішень. Відображення показників соціального обліку в звітності для прийняття соціальних та екологічних рішень.

Література: 3; 5; 6; 9; 11; 18; 29; 33; 36; 37.

Тема 10. Бухгалтерський облік в управлінні ризиками підприємства.

Загальні підходи до невизначеності і ризику. Види економічного ризику. Роль обліку в процесі формування інформаційного забезпечення управління ризиками. Управління ризиками інструментами бухгалтерського обліку.

Література: 1; 5; 6; 11; 35; 37.

Тема 11. Якість облікової інформації та бухгалтерського обліку.

Якість облікової інформації. Якість бухгалтерського обліку.

Література: 2; 3; 5; 11; 12; 21; 27; 34; 36; 38.

**4. Структура залікового кредиту дисципліни
«Бухгалтерський облік в управлінні підприємством»**

Теми курсу	Кількість годин					
	Лекції	Практичні	Індивідуальна робота	Самостійна робота	Тренінг	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством						
Тема 1. Сутність і місце облікової інформації в управлінні підприємством	2	1	-	8	-	Поточний контроль
Тема 2. Бухгалтерський облік в інформаційній системі управління підприємством	2	1	-	8	-	Поточний контроль
Тема 3. Принципи, методика і техніка підготовки управлінської бухгалтерської звітності	2	1	1	8	-	Поточний контроль
Тема 4. Оцінювання очікуваних витрат для прогнозування та прийняття управлінських рішень	4	1	1	12	-	Поточне тестування
Тема 5. Облікова політика в ціноутворенні	2	2	1	8	-	Поточний контроль
Тема 6. Бухгалтерський облік в управлінні вартістю підприємства	2	2	-	8	-	Змістовий модуль 1
Тема 7. Збалансована система показників у формуванні обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством	4	1	-	8	-	Поточний контроль
Тема 8. Інструментарій бухгалтерського обліку та звітності в управлінні підприємством	4	2	1	10	4	Поточний контроль
Тема 9. Бухгалтерський облік для прийняття соціальних та екологічних рішень	4	2	-	10	-	Поточний контроль
Тема 10. Бухгалтерський облік в управлінні ризиками підприємства	2	1	1	8	-	Поточне тестування
Тема 11. Якість облікової інформації та бухгалтерського обліку	2	1	-	8	-	Заліковий модуль 2
Всього:	30	15	5	96	4	-

5. Тематика практичних занять

Практичне заняття 1 – 2 год.

Тема: 1. Сутність і місце облікової інформації в управлінні підприємством.

2. Бухгалтерський облік в інформаційній системі управління підприємством.

Мета: оволодіння навиками з відбору якісної облікової інформації, виходячи з потреб користувачів; розуміння концептуальних основ побудови бухгалтерського обліку та його організації на підприємстві.

Питання для обговорення:

1.1. Суть облікової інформації, її призначення та види.

1.2. Користувачі облікової інформації та їх інформаційні потреби.

1.3. Вимоги, яким має відповідати інформаційна система в обліку і звітності.

1.4. Суттєвість інформації.

1.5. Релевантність інформації.

Література: [2; 5; 6; 7; 11; 12; 15; 20; 21; 22; 24; 25; 26; 34; 36].

2.1. Сутнісна характеристика терміну «бухгалтерський облік».

Бухгалтерський облік як інформаційна система управління підприємством.

2.2. Концептуальні основи методології побудови бухгалтерського обліку.

2.3. Принципи побудови бухгалтерського обліку в управлінні.

2.4. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві.

Дискусійне обговорення щодо сутності і місця облікової інформації в системі управління підприємством та бухгалтерського обліку в інформаційній системі управління підприємством.

[2; 3; 5; 6; 11; 12; 15; 19; 22; 26; 33; 34].

Практичне заняття 2 – 2 год.

Тема: 3. Принципи, методика і техніка підготовки управлінської бухгалтерської звітності. 4. Оцінювання очікуваних витрат для прогнозування та прийняття управлінських рішень.

Мета: оволодіння навиками формування управлінської бухгалтерської звітності та її використання в процесі управління підприємством; набуття навичок з прогнозування витрат та здійснення контролю за виконанням бюджетів.

Питання для обговорення:

3.1. Види бухгалтерської звітності.

3.2. Принципи управлінської бухгалтерської звітності.

3.3. Види та форми внутрішньої звітності відповідно до інформаційних потреб користувачів облікової інформації в управлінні підприємством.

3.4. Методика формування показників і техніка складання звітності для управління підприємством.

Література: 5; 6; 7; 8; 11; 17; 21; 22; 23; 24; 28.

4.1. Системи, варіанти та загальна побудова обліку витрат.

4.2. Бюджет як інструмент оцінки очікуваних витрат в системі управління підприємством.

4.3. Напрями та види бюджетного планування.

4.4. Методика складання бюджетів для прогнозування витрат.

4.5. Організація контролю за виконанням бюджетів з метою управління витратами, доходами і результатами підприємства.

Дискусійне обговорення щодо принципів, методики і техніки підготовки управлінської бухгалтерської звітності та оцінювання очікуваних витрат для прогнозування та прийняття управлінських рішень.

[3; 5; 6; 8; 11; 12; 14; 17; 23; 24; 28; 30].

Практичне заняття 3 – 2 год.

Тема: 5. Облікова політика в ціноутворенні.

Мета: засвоєння різних методів ціноутворення, виходячи з облікової політики підприємства та норм законодавства.

Питання для обговорення:

5.1. Релевантність інформації і процес прийняття управлінських рішень.

5.2. Особливості ціноутворення на підставі даних про витрати, обсяг виробництва.

5.3. Вплив законодавства на ціноутворення.

5.4. Характеристика основних положень облікової політики в ціноутворенні.

5.5. Вплив на порядок ціноутворення положень облікової політики щодо витрат, доходів та фінансових результатів.

Моделювання практичних ситуацій, пов'язаних з ціноутворенням обліковій політиці

[5; 6; 11; 13; 14; 28; 30; 32; 37].

Практичне заняття 4 – 2 год.

Тема: 6. Бухгалтерський облік в управлінні вартістю підприємства.

Мета: розуміння методів оцінки вартості підприємства та вміння їх застосовувати на практиці підприємств.

Питання для обговорення:

6.1. Сутність вартості підприємства.

6.2. Методи оцінки вартості підприємства.

6.3. Бухгалтерський облік у процесах формування та управління вартістю підприємства.

6.4. Історична оцінка у процесах формування вартості підприємства.

6.5. Справедлива вартість у бухгалтерському забезпеченні системи управління.

6.6. Асиметрія облікової інформації в показниках вартості підприємства та методи її зниження.

Моделювання практичних ситуацій, пов'язаних з бухгалтерським обліком в управлінні вартістю підприємства.

[4; 5; 6; 11; 19; 37].

Практичне заняття 5 – 2 год.

Тема: 7. Збалансована система показників у формуванні обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством. 8. Інструментарій бухгалтерського обліку та звітності в управлінні підприємством.

Мета: оволодіння навиками формування збалансованої системи показників та стратегічних карт як інструментів ефективного управління підприємством; розуміння ролі фінансової звітності для цілей управління.

Питання для обговорення:

7.1. Сутність збалансованої системи показників.

7.2. Порядок формування на підприємстві системи показників для оцінки діяльності підприємства.

7.3. Розробка стратегічних карт як інструменту ефективного управління підприємством.

7.4. Оцінка функціонування необоротних (основного капіталу) та оборотних активів (оборотного капіталу).

7.5. Оцінка виробничого процесу та збутової діяльності.

Література: 5; 6; 10; 11; 14; 32.

8.1. Фінансова звітність як елемент формування інформаційного середовища для управління підприємством.

Практичні завдання щодо управління підприємством на основі фінансової звітності.

[5; 6; 8; 11; 19; 23; 28; 30; 37].

Практичне заняття 6 – 2 год.

Тема: 8. Інструментарій бухгалтерського обліку та звітності в управлінні підприємством. 9. Бухгалтерський облік для прийняття соціальних та екологічних рішень.

Мета: набуття навичок з використання інструментарію бухгалтерського обліку та звітності для управління підприємством; розуміння напрямів соціальної та екологічної політики підприємства та порядок відображення результатів такої політики в обліку.

Питання для обговорення:

8.2. Інтегрована модель звітності підприємств.

8.3. Методика розрахунку основних економічних показників фінансового стану та результатів діяльності підприємства за даними бухгалтерського обліку та звітності.

Література: 5; 6; 8; 11; 12; 15; 16; 19; 23; 26; 28; 30; 31; 37.

9.1. Еволюція бухгалтерського обліку в контексті розвитку соціальних відносин.

9.2. Напрями соціальної й екологічної політики підприємства.

Практичні завдання щодо методики розрахунку основних економічних показників фінансового стану та результатів діяльності підприємства за даними бухгалтерського обліку та звітності.

[3; 5; 6; 9; 11; 12; 18; 29; 33; 36; 37].

Практичне заняття 7 – 2 год.

Тема: 9. Бухгалтерський облік для прийняття соціальних та екологічних рішень. 10. Бухгалтерський облік в управлінні ризиками підприємства.

Мета: набуття навичок з відображення наслідків соціальної та екологічної політики в обліку і звітності; оволодіння навиками зі встановлення можливих

ризиків підприємства та шляхів управління ними інструментами бухгалтерського обліку.

Питання для обговорення:

9.3. Особливості обліку соціальних витрат.

9.4. Облік екологічних платежів та особливості оподаткування в умовах прийняття екологічних рішень.

9.5. Відображення показників соціального обліку в звітності для прийняття соціальних та екологічних рішень.

Література: 3; 5; 6; 9; 11; 18; 29; 33; 36; 37.

10.1. Загальні підходи до невизначеності і ризику.

10.2. Види економічного ризику.

10.3. Роль обліку в процесі формування інформаційного забезпечення управління ризиками.

10.4. Управління ризиками інструментами бухгалтерського обліку.

Практичні завдання щодо оволодіння навиками зі встановлення можливих ризиків підприємства та шляхів управління ними інструментами бухгалтерського обліку.

[1; 5; 6; 11; 35; 37].

Практичне заняття 8 – 1 год.

Тема: 11. Якість облікової інформації та бухгалтерського обліку.

Мета: набуття навичок з управління й контролю за якістю облікової інформації та бухгалтерського обліку на підприємстві. Питання для обговорення:

11.1. Якість облікової інформації.

11.2. Якість бухгалтерського обліку.

Дискусійне обговорення щодо якості облікової інформації та бухгалтерського обліку.

[2; 3; 5; 11; 12; 21; 27; 34; 36; 38].

6. Комплексне практичне індивідуальне завдання – 5 год.

Індивідуальна робота (КПІЗ) є однією із форм поглибленого засвоєння програми курсу. Вона здійснюється в таких формах: опрацювання та конспектування літератури, збір і опрацювання практичного матеріалу, виконання індивідуальних завдань.

Варіанти комплексного практичного індивідуального завдання з 20 варіантів подано в методичних вказівках до КПІЗ.

7. Організація і проведення тренінгу (4 год.)

Мета тренінгу з дисципліни «Бухгалтерський облік в управлінні підприємством» – сформувати у майбутніх фахівців повне і цілісне уявлення про майбутню професійну діяльність управлінця за допомогою використання показників бухгалтерського обліку.

Успішне проходження тренінгу сприяє посиленню практичної спрямованості у підготовці фахівців за ступенем вищої освіти «магістр».

Проведення тренінгу дозволяє:

– забезпечити засвоєння теоретичних знань, отриманих у процесі вивчення дисципліни «Бухгалтерський облік в управлінні підприємством»;

– розвинути у студентів навички пропонування обґрунтованих рішень, використання теоретичних знань для розв'язання практичних завдань та змістовного інтерпретування отриманих результатів.

Організація і порядок проведення тренінгу

1. Вступна частина. Актуалізація теми тренінгового заняття та структуризація процесу його проведення. Ознайомлення студентів з метою тренінгу, його завданнями, процедурою проведення, очікуваними результатами. Представлення програми тренінгу.

2. Організаційна частина. Встановлення правил проведення тренінгу, формування робочих груп студентів, визначення завдань та розподіл ролей. Забезпечення учасників тренінгу роздатковими матеріалами: таблицями, бланками документів, алгоритмами проведення, інструкціями.

3. Практична частина. Виконання тренінгових завдань у групах із використанням базових та інноваційних методів проведення тренінгу за визначеною темою (проблемою). Підготовка презентаційних матеріалів за результатами виконання тренінгового завдання.

4. Підведення підсумків. Презентація практичної роботи в групах. Обговорення результатів виконання завдань, обмін думками з проблематики теми тренінгу, підведення підсумків, оцінка результат

Тематика: Оцінка інформації в управлінні на основі фінансової звітності підприємства.

Порядок проведення:

1. Вивчити фінансову звітність обраного підприємства.

2. Встановити порівнянність показників фінансової звітності.

3. Здійснити трансформацію фінансової звітності за міжнародними стандартами.

4. Здійснити розрахунок основних економічних показників фінансового стану та результатів діяльності підприємства за даними фінансової звітності за міжнародними стандартами та зробити відповідні висновки.

5. Сформувані стратегічну карту підприємства обравши за стратегічну ціль – зниження собівартості продукції (робіт, послуг).

8. Самостійна робота студентів – 96 год.

№ з/п	Тематика	К-сть годин
1.	Організація бухгалтерського обліку на підприємстві як процесу	2
2.	Структурна побудова бухгалтерського обліку на основі загальноприйнятих принципів	4
3.	Фактори, що впливають на організаційну побудову бухгалтерського обліку в управлінні підприємством	2
4.	Загальна побудова звіту про фінансовий стан за міжнародними стандартами	4
5.	Побудова обліку власного капіталу (власності засновників)	2
6.	Побудова обліку залученої чужої власності (чужого капіталу): зобов'язань за контрактом	2

7.	Облік тимчасово залученого суспільного капіталу до проведення розрахунків	2
8.	Облік в управлінні активами підприємства	2
9.	Облік в управлінні пасивом – власністю засновників та учасників господарського процесу	2
10.	Облік валюти, її еквівалентів і валютних операцій	2
11.	Облік цінних паперів	2
12.	Облік трудових ресурсів, їх використання і розрахункових операцій з оплати праці	4
13.	Облік розрахункових операцій	2
14.	Облік запасів діяльності	2
15.	Облік засобів праці	2
16.	Облік нематеріальних активів	2
17.	Фінансовий облік в управлінні витратами, доходами та фінансовими результатами діяльності	2
18.	Загальна побудова обліку витрат, доходів і фінансових результатів діяльності	2
19.	Облік витрат, доходів і результатів операційної діяльності	4
20.	Облік витрат, доходів і результатів виробничої діяльності	4
21.	Облік фінансових результатів діяльності	2
22.	Облік витрат, доходів і фінансових результатів від неопераційної діяльності	2
23.	Сутнісна характеристика управлінського обліку	2
24.	Визначення центрів витрат і центрів відповідальності	2
25.	Поглиблена класифікація витрат для побудови управлінського обліку	2
26.	Підходи до побудови управлінського обліку витрат на виробництво	2
27.	Загальна побудова управлінського обліку витрат і визначення собівартості	2
28.	Примітки до фінансової звітності за МСФЗ	2
29.	Види звітності згідно з міжнародними стандартами обліку	2
30.	Підготовчі роботи до складання фінансового звіту	2
31.	Перша звітність за міжнародними стандартами обліку: основні вимоги	4
32.	Вимоги до фінансової звітності відповідно до Міжнародного стандарту бухгалтерського обліку 1 «Подання фінансової звітності»	2
33.	Організаційне забезпечення формування фінансової звітності	4
34.	Оцінка інформації в управлінні підприємством на основі звіту про фінансовий стан	2
35.	Оцінка інформації в управлінні на основі звіту про сукупні доходи	2
36.	Оцінка інформації в управлінні на основі звіту про рух грошових коштів	2
37.	Оцінка інформації в управлінні на основі звіту про зміни у власному капіталі	2
38.	Оцінка інформації в управлінні на основі приміток до фінансової звітності	2
39.	Зміни в облікових оцінках та обліковій політиці	2
40.	Методика розрахунку основних економічних показників фінансового стану та результатів діяльності підприємства	4
Всього:		96

9. Методи навчання

У навчальному процесі застосовуються: лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота, індивідуальна робота, робота у групах, метод опитування, тестування, ситуативне моделювання, реферування, виконання КПЗ, есе, підготовка і презентація проектів.

10. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

В процесі вивчення дисципліни «Бухгалтерський облік в управлінні підприємством» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- тестові завдання;
- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- ситуаційні завдання (кейси), реферати;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- оцінювання результатів КПЗ;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- ректорська контрольна робота;
- підсумковий екзамен;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

11. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання усіх видів завдань студентами і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу студент може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, військовий стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції інституту.

12. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Бухгалтерський облік в управлінні підприємством» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 4
20%	20%	20%	40%
Опитування під час заняття (теми 1–6) – 5 балів за тему – макс. 30 балів. Модульна робота – макс. 70 балів.	Опитування під час заняття (теми 8–11) – 5 балів за тему – макс. 20 балів. Модульна робота – макс. 80 балів.	Підготовка КПЗ – макс. 40 балів. Захист КПЗ – макс. 40 балів. Виконання завдань під час тренінгу – макс. 20 балів	Тестові завдання (10 тестів по 2 бали за тест) – макс. 20 балів. Задачі (2 задачі) – по 30 балів, макс. 60 балів. Теоретичне питання – макс. 20 балів.

Шкала оцінювання:

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

13. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійний проектор	1-11
2.	Проекційний екран	1-11
3.	Комунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Google Chrome, Firefox)	1-11
4.	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	1-11
5.	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1-11
6.	Програмне забезпечення: ОС Windows	1-11
7.	Інструменти Microsoft Office (Word; Excel; Power Point і т. і.)	1-11

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Жидеєва Л. І. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством (організацією, установою): навч. посіб. / Л. І. Жидеєва, О. П. Колісник; Університет державної фіскальної служби України. Ірпінь: УДФСУ, 2020. 178с. http://ir.nusta.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/5111/1/4711_IR.pdf

2. Задорожний З.-М. В., Мельничук І.В., Омецінська І.Я., Фаріон В.Я. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: навч. посіб. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 220 с.3

3. Задорожний З.-М. В., Омецінська І. Я., Богуцька Л. Т. Управлінський облік: приклади, задачі, тести: навч. посіб. Тернопіль: ВПЦ «Університетська думка», 2020. 211с.

4. Задорожний З.-М.В., Омецінська І.Я. Значення внутрішньогосподарської звітності для управління підприємством, принципи та техніка її підготовки. Вісник Тернопільського національного економічного університету. 2020. Випуск 4. С. 169-184

5. Замула І.В., Танасієва М.М., Шавурська О.В. Бухгалтерський облік, аналіз і аудит лісових ресурсів і витрат на їх відтворення та використання: монографія. Житомир, 2021. 257 с.

6. Конспект лекцій з курсу «Бухгалтерський облік в управлінні підприємством» для студентів за спеціальності «Облік і оподаткування» / Укл. І.Я. Омецінська. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 74 с.

7. Концептуальна основа фінансової звітності. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/929_009.

8. Лаговська О.А., Легенчук С.Ф., Кузь В.І., Кучер С.В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: навчальний посібник /. Житомир: Житомирський державний технологічний університет, 2017. 416 с.

9. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства: наказ Міністерства фінансів України від 27 червня 2013 р. № 635. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0635201-13?lang=en>

10. Міжнародний стандарт з інтегрованої звітності URL: http://ir.org.ru/attachments/article/108/13-12-08-THE-INTERNATIONAL-IR-FRAMEWORK.docx_en-US_ru-RU.pdf.

11. Міжнародні стандарти обліку та звітності: підручник / А. І. Крисоватий, В. М. Панасюк, І. В. Мельничук, Т. Г. Бурденюк; за заг. ред. А. І. Крисоватого, В. М. Панасюк. Тернопіль: Економічна думка, 2021. 580 с.

12. Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ 1-13, МСФЗ для МСП, МСБО-1,2,7,8, 10, 11, 12, 16-21, 23-24, 26-29, 31-34, 36-41, тлумачення). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_010

13. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку № 1 – 34 / затверджені наказом Міністерства фінансів України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>

14. Омецінська І.Я. Особливості формування повної собівартості продукції (робіт, послуг) в управлінському обліку для цілей ціноутворення. Вісник Тернопільського національного економічного університету. 2018. № 4. С. 120-133.

15. Омецінська І.Я., Починок Н.В. Нормативно-правове регулювання ціноутворення в Україні. Стан і перспективи розвитку бухгалтерського обліку в умовах глобалізації: моногр.; за наук. ред. д.е.н., проф. З.М.В. Задорожного. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. С. 15-25.

16. Плаксієнко В.Я. Управлінський облік : навч. посіб. [для студ. вищих навч. закл.] / За ред.В. Я. Плаксієнка. Полтава : ПП «Астроя» 2018. 250 с.

17. Податковий кодекс України №2755-IV від 02.12.2010 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

18. Позняковська Н.М. Обліково-аналітичне забезпечення суб'єктів господарювання в умовах євроінтеграції : монографія / Н.М. Позняковська, С.Я. Зубілевич та ін. Рівне: НУВГП, 2019. 414 с.

19. Правдюк Н.Л., Коваль Л.В., Коваль О.В. Облікова політика підприємств: навчальний посібник / Н. Л. Правдюк, Л. В. Коваль, О. В. Коваль. Київ:, «Центр учбової літератури», 2020. 647 с. <http://repository.vsau.org/getfile.php/24655.pdf>

20. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні / Закон України від 16 липня 1999 р. № 996-XIV/ВР. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> 21. Про суттєвість у бухгалтерському обліку і звітності: лист МФУ від 29.07.03 р. № 04230-04108. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>

22. Словник термінів бухгалтерського обліку : навч. посіб. / укл. З.-М. В. Задорожний, В. В. Муравський, І. Я. Омецінська. Тернопіль: ВПЦ «Університетська думка», 2021. 120 с.

23. Соломіна Г. В. Забезпечення фінансово економічної безпеки підприємництва: навчальний посібник/. Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2018. 234 с. <http://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/1694/1/Posibnik%20ZFEBP.pdf> 4

24. Управлінський облік: навч. посіб. / [Л. В. Гуцаленко, О. М. Колеснікова, І. М. Лепетан, У. О. Марчук, Л. В. Мельянкова]. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 370 с.

25. Щодо застосування критерію суттєвості: лист МФУ від 28.03.2014 р. № 31-08420-07/23- 639/1/1084. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>

26. ACCA Management Accounting (MA) / Emile Woolf International, 2020. 592 p. 27. Atkinson A., Kaplan R., Matsumura E., Young M. Management Accounting/ 2020. URL: <https://cambridgepub.com/ereader/11424/?preview#page/v>

28. Hongmu Lee. Risk Management. Fundamentals, Theory, and Practice in Asia. Springer Singapore, 2021. 242 p. DOI: <https://doi.org/10.1007/978-981-16-3468-0> URL: <https://link.springer.com/book/10.1007/978-981-16-3468-0>

29. IFRS Standards – Application Around The World. Jurisdictional Profile: European Union. 2021. <https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/publications/jurisdictions/pdf-profiles/european-union-ifrsprofile.pdf>

30. Matiukha1 M., Rovnyagin A. Managerial accounting as an element of information resources management of an enterprise // «EUREKA: Social and Humanities». 2020. Number 1. P. 3-9. URL: https://www.researchgate.net/publication/339005041_MANAGERIAL_ACCOUNTING_AS_AN_ELEMENT_OF_INFORMATION_RESOURCES_MANAGEMENT_OF_AN_ENTERPRISE

31. Robert S. Kaplan, David P. Norton Balanced Scorecard Success: The Kaplan-Norton Collection (4 Books) / Harvard Business Review Press, 2016. 1689 p. URL: https://www.amazon.co.uk/BalancedScorecard-Success-Kaplan-Norton-Collectionebook/dp/B0195OPO5C/ref=sr_1_1?adgrpid=107489678367&gclid=Cj0KCQjwmdGYBhDRARIsAB

mSEeMQmapdHBJx1IsEG0ivY7DkrAJoh2lExgOgjaBIjJCxWEolEMB7DRYaAsTD
EALw_wcB&hvadi
d=446245569027&hvdev=c&hvlocint=9045927&hvlocphy=1012865&hvnetw=g&h
vqmt=b&hvrnd=2
994906013726761147&hvtargid=kwd300719687264&hydadcr=24399_1748859&ke
ywords=kaplan+norton&qid=1662291904&sr=8-
1&asin=B0195OPO5C&revisionId=&format=2&depth=1

32. Tuovila A. Managerial Accounting // The evolution of accounting and
accounting terminology. 2021. URL:
<https://www.investopedia.com/terms/m/managerialaccounting.asp>

33. Vicki C. Baard, John Dumay. Interventionist Research in Accounting: A
Methodological Approach. Routledge, 2020 URL:
[https://www.routledge.com/Interventionist-Research-in-Accounting-
A-Methodological-Approach/Baard-Dumay/p/book/978113857916](https://www.routledge.com/Interventionist-Research-in-Accounting-A-Methodological-Approach/Baard-Dumay/p/book/978113857916)

34. Zadorozhnyi Z.-M. V., Ometsinska I. Ya Product total cost (work, service):
organizational and methodical aspects of its formation // Фінансово-кредитна
діяльність: проблеми теорії та практики. 2019. Том 4. № 31. С.152-162. (Web of
Science)

35. Zadorozhnyi Z.-M., Ometsinska I., Muravskiy V. Determinants of firm's
innovation: increasing the transparency of financial statements. Marketing and
management of innovations. 2021. No 2. P. 74- 86. DOI:
<http://doi.org/10.21272/mmi.2021.2-06> (Web of Science)
[https://www.webofscience.com/wos/woscc/fullrecord/WOS:000667238800006?SID=
F6tQgZ2Ruwwg4ilm7i](https://www.webofscience.com/wos/woscc/fullrecord/WOS:000667238800006?SID=F6tQgZ2Ruwwg4ilm7i)